

Benlik Sayg?s? De?erlendirme Ölçe?i-K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Benlik Sayg?s? De?erlendirme Ölçe?i-K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17538>

Özet

Benlik Saygıs? De?erlendirme Ölçe?i-K?sa Formu (BSDÖ-KF), bireylerin benlik saygıs? düzeylerini hem olumlu hem de olumsuz boyutlarda ölçmek amacıyla geli?tirilm? 20 maddelik bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2010 y?l?nda Levent Tuku? tarafından Türkçe'ye uyarlanm?? ve güvenilirlik/geçerlilik çal??malar? yapılm??tır. BSDÖ-KF, be? alt boyutta toplanan maddeler aracılı??yla bireyin sosyal kabul, öz-de?er, yeterlilik ve kendine yönelik olumsuz ele?tirilerini de?erlendirir.

BSDÖ-KF, 7'li Likert ölçe?i formatında kullanır ve kısa formu sayesinde uygulamada zaman tasarrufu sağlar. Bu özelli?i, ölçe?i klinik ve ara?tırma ortamlarında benlik saygıs? düzeylerinin hızlı ve güvenilir bir şekilde belirlenmesi için ideal bir araç haline getirir.

Anahtar Kelimeler

Benlik Saygıs? De?erlendirme Ölçe?i-K?sa Formu, BSDÖ-KF, Benlik Saygıs?, Öz-de?er, Psikolojik Ölçme, Uyarlama, Cronbach's Alpha, Öz-güven.

Yazarlar

Levent TUKU?

Amaç

BSDÖ-KF'nin temel amacı, bireylerin kendi de?erleri, yeterlilikleri ve sosyal ilişkilerdeki kabul düzeyleri hakkındaki algılarının yansıtan benlik saygıs? yapısının hızlı ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle klinik ve ara?tırma ortamlarında, genel benlik saygıs?nın hem pozitif (öz-kabul) hem de negatif (öz-ele?tiri) bileşenlerini ayrt etme yetene?i sayesinde detaylı bir de?erlendirme sunar.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanması, Türkiye'deki psikolojik ara?tırmalarda ve klinik uygulamalarda benlik saygıs? düzeylerinin standardize edilmi? ve kültüre uygun bir araçla de?erlendirilmesini mümkün kılmay? hedeflemittir. Uyarlama çal??ması, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk popülasyonunda da korudu?unu göstermeyi amaçlam??tır.

Yapı

Ölçek, psikolojide merkezi bir kavram olan benlik saygıs?ni ölçmektedir. Benlik saygıs?, bireyin kendine yönelik genel de?erlendirmesi olup, kendini ne kadar de?erli, yetenekli ve önemli gördü?ünü ifade eder. BSDÖ-KF, bu yapıyı hem olumlu (öz-güven, sosyal kabul) hem de olumsuz (öz-ele?tiri, de?ersizlik hissi) kutuplarda ele alarak iki temel boyuta odaklanır.

BSDÖ-KF'nin 20 maddesi, benlik saygısının çok boyutlu doğasını yansıtan beş farklı alt boyutta kümelendirilmiştir. Bu alt boyutlar, bireyin sosyal etkileşimlerdeki yeterliliğini, öz-kabul düzeyini ve kendine yönelik eleştirel tutumlarını kapsamaktadır. Ölçek, bu faktörler aracılığıyla benlik saygısının farklı yönlerini derinlemesine inceleme olanağı sunar.

Geçerlilik

Benlik Saygı Değerlendirme Ölçeği-Kısa Formu'nun Türkçe uyarlama çalışması (Tokuş, 2010), ölçeğin Türk popülasyonunda yapısal geçerlilik kanıtlarını sunmuştur. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin maddelerinin teorik olarak beklenen beş faktörlü yapıyı destekleyip desteklemediğini belirlemek için faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Yapı geçerliliğine ek olarak, ölçeğin benlik saygısı ile ilişkili diğer psikolojik yapılarla (örneğin depresyon, anksiyete) olan korelasyonlar incelenerek ölçüt bağıntılı geçerlilik düzeyleri araştırılmıştır. Bu çalışmalar, BSDÖ-KF'nin amaçlanan psikolojik yapıyı tutarlı ve doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenilirlik

BSDÖ-KF'nin iç tutarlılık güvenilirlik değerleri, psikometrik açıdan kabul edilebilir düzeyin oldukça üzerindedir. Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach's Alpha katsayısı 0.897 olarak belirlenmiştir. Bu yüksek değer, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve benlik saygısı yapısının güvenilir bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Alt boyutların iç tutarlılık analizleri de güçlü sonuçlar vermiştir: Olumlu benlik boyutunu ölçen on maddelik kısım için Cronbach's Alpha değeri 0.875, olumsuz benlik boyutların ölçen on maddelik kısım için ise 0.853 olarak saptanmıştır. Bu veriler, ölçeğin her iki temel bileşeninin de yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Benlik Saygı Değerlendirme Ölçeği-Kısa Formu, toplam 20 maddeden ve 5 ayrı alt boyuttan oluşmaktadır. Bu faktör yapısı, orijinal ölçeğin çok boyutlu doğasını Türkçe bağlamda da koruduğunu göstermektedir. Faktör analizi, maddelerin yüklenimlerinin ve faktör yapısının, benlik saygısının temel bileşenleri olan öz-yeterlilik, sosyal kabul ve öz-eleştiri gibi kavramlarla uyumlu olduğunu ortaya koymuştur.

Ölçeğin beş alt boyutu, kullanıcıya genel bir benlik saygısı skorunun yanı sıra, bireyin kendini hangi spesifik alanlarda daha değerli veya yetersiz gördüğüne dair detaylı bilgi sağlar. Bu ayrımlı, özellikle klinik değerlendirmelerde müdahale alanlarını belirlemek açısından önemlidir.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-Report) aracıdır. Toplam 20 maddeden oluşmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal formu İngilizcedir.)

Popülasyon Grubu: Klinik ve genel yetkin popülasyonu.

Yaş Grubu: Yetkinler.

Popülasyon Detayları: Türkçe uyarlama çalışması, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde gerçekleştirilen bir Tıpta Uzmanlık tezi kapsamında yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Maddeler, 7'li Likert ölçeği üzerinden yanıtlanır. Derecelendirme formatı: 1 = **Hiçbir zaman**; 7 = **Her zaman**. Puanlama, olumlu ve olumsuz maddelerin ters çevrilmesiyle yapılır ve yüksek toplam skorlar daha yüksek benlik saygısını işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Öz-eleştirici, Sosyal Kabul, Psikometri, Kısa Form Ölçek, Öz-Güven, Güvenilirlik, Geçerlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazın Adresi: Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi (Uzmanlık Tezi sırasında belirtilen kurum)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

BSDÖ-KF'nin Türkçe uyarlama ve psikometrik değerlendirme çalışması **2010** yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari kullanım için gerekli izinlerin ve potansiyel ücretlendirme bilgilerinin netleştirilmesi amacıyla sorumlu yazar Levent Tukuş veya ilgili akademik kurum (Kocaeli Üniversitesi) ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Referanslar

Tukuş, L. (2010). *The Self Esteem Rating Scale-Short Form (Benlik Saygısı Değerlendirme Ölçeği-Kısa Formu) Türkçe güvenilirlik ve geçerlilik çalışması* (Tıpta Uzmanlık). Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kocaeli.

Bu çalışmanın tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı burada mevcuttur: benlik-saygisi-degerlendirme-olcegi-kisa-formu-the-self-esteem-rating-scale-short-form-toad.pdf

Benlik Saygısı Değerlendirme Ölçeği-Kısa Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Ölçek 20 madde ve 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Aşağıda, bu 5 alt boyutu temsil eden örnek maddeler listelenmiştir:

Diğer insanlarla birlikteyken onların benimle olmaktan hoşnut olduklarını hissedirim.

Başka biri olmayı isterdim.

Bu şekilde biri olduğum için kendime kızmam.

Arkadaşlarım bana çok değer verir.

İnsanlarla geçinme konusunda kendime güvenirim

Derecelendirme: 7'li likert (1= **Hiç bir zaman** - 7= **Her zaman**)